

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: P. Š.
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 6. 2024, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Podstatou věci je nesouhlas žalobce s medicínským posouzením stupně jeho invalidity. Domnívá se, že jeho pracovní schopnosti poklesla nejméně o 35 %, a je tak invalidní minimálně v prvním stupni.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

2. Konkrétně se žalobce domáhá přezkumu v záhlaví specifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila rozhodnutí ze dne 12. 3. 2024. Tímto rozhodnutím žalovaná, jako správní orgán prvního stupně, zamítla žalobci žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek předpokládaných § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť dle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „IPZS“) ze dne 6. 3. 2024 žalobci poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pracovní schopnost pouze o 10 %.

II. Relevantní skutková zjištění

3. Dne 30. 10. 2023 požádal žalobce o přiznání invalidního důchodu.
4. Dne 6. 3. 2024 posoudil zdravotní stav žalobce lékař IPZS Ostrava se závěrem, že není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Posudkový lékař stanovil pokles pracovní schopnosti žalobce v rozsahu 10 % dle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“).
5. Na základě daného posudkového hodnocení žalovaná dne 12. 3. 2024 žádost žalobce o invalidní důchod zamítla.
6. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky.
7. V řízení o námitkách přezkoumal dne 27. 5. 2024 zdravotní stav žalobce lékař IPZS Praha. Podle jeho posudku představuje rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce postižení uvedené v kapitole XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovil míru pokles pracovní schopnosti ve výši 10 %. Míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 uvedené vyhlášky nezměnil.
8. O námitkách žalobce rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím.

III. Žaloba

9. Žalobou doručenou soudu dne 8. 7. 2024 žalobce nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, resp. posudkovými závěry. Posudkoví lékaři dle žalobce nesprávně posoudili jeho zdravotní stav, který se během námitkového řízení zhoršil.
10. Žalobce uvádí, že trpí velkými bolestmi dolních končetin, a z toho důvodu nemůže stát déle než několik desítek minut. Bolest je stálá. Trpí také bolestmi páteře, má poškozené nervy a problémy s prostatou.
11. Z výše uvedených důvodů navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Stanovisko žalované

12. Ve vyjádření ze dne 29. 7. 2024 žalovaná považuje žalobu za nedůvodnou. Je na soudu, aby s ohledem na námitky žalobce zadal vypracování posudku posudkové komisi Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „PK MPSV“ či jen „posudková komise“).

V. Jednání soudu

13. K jednání soudu dne 26. 2. 2025 se žalobce nedostavil, byť ho soud řádně a včas předvolal. Svou neúčast žalobce telefonicky omluvil. Soud jednal v nepřítomnosti žalobce.
14. Žalovaná u jednání setrvala na svém procesním stanovisku. Po provedeném dokazování ve světle závěrů posudku PK MPSV Ostrava navrhla zamítnutí žaloby.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
16. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
17. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu a judikaturní závěry dopadající na souzenou věc.
18. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
19. Podle § 39 odst. 2 téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
20. Soud předesílá, že rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), posouzení, zda je žadatel invalidní a o jaký stupeň invalidity se jedná, provádí posudkový lékař Institutu posuzování zdravotního stavu (IPZS), a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti.
21. Náležitosti posudku přitom upravuje v § 7 vyhláška o posuzování invalidity. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při

posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).

22. Posudek PK MPSV pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
23. Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav stěžovatele byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav posuzované osoby zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky). Jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle rozhodujícího zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (srovnej například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2022, č. j. 1 Ads 156/2021-43).
24. Jelikož rozhodnutí soudu v případě, kdy se jedná o dávku důchodového pojištění podmíněnou nepříznivým zdravotním stavem občana a jeho dochovanou pracovní schopností, je závislé především na odborném lékařském posouzení, vyžádal si v souzené věci krajský soud odborný lékařský PK PMSV, pracoviště Ostrava, jež je k podání tohoto posudku povolána přímo ze zákona podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ.
25. Úkolem správních soudů v přezkumném řízení je pak vyhodnotit, zda je z lékařských posudků a zejména z posudků posudkové komise ministerstva zřejmé, že byl stav žadatele o

invalidní důchod komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, zda je posudkový závěr náležitě, přesvědčivě a srozumitelně zdůvodněn. Správní soud je povinen rozhodovat na základě úplně zjištěného skutkového stavu, který je dostatečným podkladem pro jeho rozhodnutí. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost, nemůže správní soud nahradit vlastní úvahou. Nemá pro to potřebné odborné znalosti. Může si ale vyžádat doplnění posudku, vyhotovení srovnávacího posudku jinou komisí ministerstva nebo uložit vypracování revizního posudku (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2021, č. j. 1 Ads 252/2020–25).

26. V posuzované věci byl zdravotní stav žalobce, resp. míra poklesu jeho pracovní schopnosti, z pohledu zákona o důchodovém pojištění hodnocen posudkovými lékaři, konkrétně lékař IPZS Ostrava (posudek ze dne 6. 3. 2024), v námitkovém řízení lékařem ČSSZ – IPZS Praha (posudek ze dne 27. 5. 2024), v přezkumném řízení soudním pak PK MPSV Ostrava (posudek ze dne 5. 12. 2024), a to vždy s identickým závěrem, že žalobce není invalidní.
27. Z obsahu posudku PK MPSV Ostrava ze dne 5. 12. 2024 se podává, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialistky s odborností neurologie. Posudek nese dle názoru soudu všechny výše specifikované náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila.
28. Posudková komise vycházela při vypracování posudku z komplexní zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. O., z lékařských nálezů specifikovaných na straně druhé posudku, z úplné spisové dokumentace vedené IPZS Ostrava, ze spisové dokumentace Krajského soudu v Ostravě včetně žaloby a dalších lékařských zpráv doložených žalobcem.
29. Rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí (tj. k 19. 6. 2024) představuje dle posudkové komise vleklý bolestivý syndrom dolních zad, tj. v oblasti bederně-křížové. V objektivním neurologickém nálezu bez významné poruchy statodynamiky, bez známek nervového postižení, tj. na končetinách bez senzomotorického výpadu, bez poruchy citlivosti, bez svalových atrofií, bez paréz. V klinickém obraze u žalobce dominuje bolest dolních zad s efektem konzervativní terapie. Jde o zdravotní postižení odpovídající kapitole XIII, oddílu E, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které posudková komise stanovila míru poklesu pracovní schopnosti z rozmezí 10 až 20 % na horní hranici, tj. 20 % při zohlednění profese a chronické žilní insuficience zejména pravé dolní končetiny. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 citované vyhlášky posudková komise neměnila.
30. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 20 %. Tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku PK MPSV Ostrava, o jehož úplnosti, správnosti a přesvědčivosti nemá krajský soud důvodu pochybovat. Žalobce byl u jednání PK MPSV osobně přítomen a neuroložkou přešetřen. Posudková komise sdělila, že v případě žalobce nemůže hodnotit dle položky 1c či vyšší vyhlášky o posuzování invalidity, neboť se u žalobce nejedná o středně těžké funkční postižení. Posudková komise uvedla, že jednoznačně nejsou splněna

posudková kritéria pro hodnocení v položce 1c, oddílu E, kapitoly XIII vyhlášky o posuzování invalidity.

31. K námitkám žalobce PK MPSV Ostrava uvedla, že při posudkovém hodnocení zdravotního stavu se hodnotí dle platné legislativy, dle doložených vyšetření – objektivního nálezu – se stanoví stupeň funkčního postižení (lehké, středně těžké, těžké), zdravotní stav se hodnotí komplexně. Nelze posudkové hodnotit např. udávanou bolest, jejíž intenzita je individuální dle prahu bolesti, nelze hodnotit brání léků na bolest.
32. Posudková komise svým zařazením rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce do kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity hodnotila zdravotní stav žalobce shodně jako lékaři IPZS ve správním řízení, přičemž posudková komise zvolila oproti lékařům IPZS horní hranici procentuálního rozpětí, tj. 20 % s ohledem na nově doložené cévní nálezy. Závěr o absenci invalidity u žalobce přitom sdílí všichni posudkoví lékaři.
33. Předestřené závěry PK MPSV Ostrava považuje krajský soud za plně přezkoumatelné a přesvědčivé a podotýká, že žalobce se k ústnímu jednání nedostavil a nevznášel žádné námitky co do úplnosti diagnostického souhrnu na straně druhé posudku ze dne 5. 12. 2024; rovněž nesporel komplexnost lékařských zpráv, z nichž PK MPSV Ostrava vycházela.
34. Již výše soud nastínil, že si nemůže učinit úsudek o otázce posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity sám, stejně tak si tento úsudek nemůže udělat sám žalobce. Je třeba dále zdůraznit, že posouzení podřaditelnosti zdravotního stavu žalobce pod korespondující ustanovení vyhlášky, tzn. zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, soud neprovádí, protože jde právě o ten typ odborné úvahy, již soud, který nedisponuje potřebnými medicínskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise. Při objektivním hodnocení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí pro účely přiznání invalidního důchodu nelze brát v úvahu to, že žalobce svá zdravotní postižení subjektivně vnímá jako těžší nebo že by je zařadil do jiné kapitoly přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., než jak je vyhodnotili a zařadili posudkoví lékaři (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018 č. j. 6 Ads 23/2018-37).
35. Dle názoru krajského posudek PK MPSV Ostrava vypracovala pro účely přezkumného soudního řízení dostatečně přesvědčivé a úplně. Soud nemá důvody s jeho závěry jakkoli polemizovat. Nelze ostatně přehlédnout, že žalobní námitky žalobce směřovaly jednoznačně do medicínského posouzení věci. Posudková komise se vypořádala s dalšími obtížemi žalobce tvrzenými v žalobě a tyto zohlednila při stanovení míry poklesu jeho pracovní schopnosti.
36. Žalobce při telefonické omluvě z jednání konaného dne 26. 2. 2025 navrhnul vypracování znaleckého posudku k posouzení jeho skutečného zdravotního stavu. Krajský soud tomuto návrhu žalobce nevyhověl. Neshledal potřebu přikročit k dalšímu doplnění dokazování, neboť považuje vypracování znaleckého posudku za nadbytečné. Jak již bylo uvedeno výše,

PK MPSV Ostrava svým posudkovým závěrem hodnotila zdravotní stav žalobce totožně jako lékaři IPZS.

37. Neprovedení navrhovaného důkazu lze (s jistým zjednodušením) ve shodě s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (za všechny odkazuje krajský soud na jeho recentní rozsudek ze dne 27. 7. 2022, č. j. 3 As 98/2020-26) odůvodnit tím, že (i) jde o důkazní prostředek nezpůsobilý cokoli prokázat (například svědectví z doslechu), nebo (ii) jím nelze prokázat právě dokazovanou skutečnost (t. j. netýká se prokazované skutečnosti), případně (iii) pro jeho nadbytečnost (zjišťovaná skutečnost byla bezpečně prokázána již provedenými důkazy). Na základě výše uvedených okolností se tak důkazní návrh znaleckým posudkem jeví krajskému soudu s ohledem na komplex již provedených důkazů a závěry posudkové komise zcela nadbytečným.
38. Pro úplnost krajský soud k žalobcem předloženým lékařským zprávám, které byly vypracovány až po vydání napadeného rozhodnutí, tj. po dni 19. 6. 2024 uvádí, že v souzené věci je možné vycházet v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. toliko ze zdravotního stavu, jaký měl v době rozhodování žalované. Případné zhoršení či prohloubení stávajících zdravotních obtíží, ke kterému by mělo dojít po tomto datu, popř. vznik nových zdravotních obtíží, nebo změna zdravotního stavu žalobce jako taková, proto nemohou být v tomto řízení v zásadě nikterak zohledněny. Žalobce tak má možnost poukazovat na své případně se zhoršující zdravotní obtíže, které nastaly po datu 19. 6. 2024, v novém správním řízení. Soud konstatuje, že posudková komise měla k dispozici i lékařské zprávy po tomto datu vyhotovené, když zohlednila nově doložené cévní nálezy.
39. Důvodem pro přiznání nároku na konkrétní stupeň invalidity nemůže být toliko subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neutěšeném zdravotním stavu. Přiznání invalidního důchodu musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou PK MPSV.
40. Jelikož žalobce k datu 19. 6. 2024 nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., žalovaná nepochybila, pokud napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 12. 3. 2024.

VII. Závěr a náklady řízení

41. Krajský soud na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je souladné se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. Žádnému z účastníků soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovaná na jejich náhradu nárok ze zákona nemá (§ 60 odst. 2 s. ř. s. a § 118d zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 26. února 2025

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně